

גשר לקשר

פרשת תולדות

פרשת תולדות עוסקת בעיקר בקשר שבין התאומים עשו ויעקב, מלידתם ועד "עסקת" הבכורה.

"וַיֹּאמֶר עֲשׂו הִנֵּה אָנֹכִי הוֹלֵךְ לָמוֹת וְלָמָּה זֶה לִּי בְכֹרָה: וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב הַשְּׂבִעָה לִּי כִּי־אֵין לִּי וַיִּמְכֹּר אֶת-בְּכֹרְתוֹ לְיַעֲקֹב: וַיֵּצֵא בְּתוֹן לְעֵשָׂו לַחֶם וְנִזְיָד עֲדָשִׁים וַיֹּאכַל וַיִּשְׂתֶּה וַיִּקַּם וַיֵּלֶךְ וַיִּבֶז עֲשׂו אֶת-הַבְּכֹרָה" (בראשית כה: לג-לד).

- 1. **הביטוי** – לחם ונזיד עדשים
- 2. למכור בנזיד עדשים

מקור הביטוי - בראשית כ"ה ל"ג - ל"ד

הביטוי בהקשר לפרשה - לפי פשוטם של דברים, ה"לחם ונזיד עדשים" ניתנו בתמורה לבכורה, ואכן כך פירשו כמה מן המפרשים (למשל אבן עזרא ורד"ק). אולם לא כן פירש הרשב"ם (שם, מהדורת לוקשין, פס' לא, לג): "מכרה כיום. כלומר לאלתר... בממון שאתן לך, ואחר כך אתן לך המאכל לעדות [ולקיום]...". לפי פירשו, נתינת הלחם והנזיד לא שימשה תמורה לבכורה, כעולה מפשט הכתובים, אלא נועדה "לעדות" ו"לקיום" של מכירת הבכורה, היינו לחיזוק העסקה. (מעובד מתוך הדף השבועי של אוניברסיטת בר אילן, רון ש' קליינמן)

הביטוי בשפה העברית

לחם ונזיד עדשים - צורך בסיסי, הסתפקות במועט, צניעות.
למכור בנזיד עדשים - לוותר על דבר חשוב וגדול בעבור מחיר מועט; להמיר דבר פחות ערך בדבר יקר. תשלום נמוך מאד שמקבל מוכר עבור נכס ששווה הרבה יותר, רק משום שהמוכר נמצא במצוקה, מכירה תמורת מחיר זול ולא משתלם.

נראה כי משמעות הביטוי כיום נשענת על הפשט. בעז"ה שלא נגיע לסיטואציה בה נאלץ "למכור בנזיד עדשים".

ולענייני דיומא:

1. **מפגש ווירטואלי לרכזות העברית** - לנרשמים למפגש הווירטואלי נשלחו הוראות חיבור למערכת האינטרנטית. במידה ונרשמת ולא קיבלת את ההוראות, נא ליצור קשר מידי עם זהבה פלד zehavapeled@gmail.com
2. **השתלמות "הוראת ספרות בבי"ס היסודי בחמ"ד"** - נותרו מס' מקומות פנויים בהשתלמות המקוונת "הוראת ספרות בבי"ס היסודי בחמ"ד". לרישום יש למלא פרטים ב **בטופס רישום המקוון**. לפרטים ניתן לפנות לד"ר יעל שגב, מרכזת ההשתלמות במכללת "אורות" בדוא"ל yael100segev@gmail.com.
3. **יום עיון "ארגז כלים להוראת ספרות בבי"ס היסודי בחמ"ד"** - אנו שמחים להזמין אתכם ליום עיון "ארגז כלים להוראת ספרות בבי"ס היסודי בחמ"ד" שיתקיים בעז"ה ביום חמישי, ב' בטבת, 5 בדצמבר בקמפוס מכללת אורות ישראל, רח' הרב שטיימן 5, רחובות. ההשתתפות אינה כרוכה בתשלום אך מחייבת רישום בטופס הרצ"ב. תוכנית מפורטת תשלח לנרשמים.

שבת שלום,

שלכן,

יעל נדלר

מפקחת על החינוך הלשוני בחמ"ד

yaelna@education.gov.il

